

Nr 296.

Av herr Hammarlund, om anslag för bidrag till Svenska fiskareförbundets verksamhet.

Svenska fiskareförbundet har hos Kungl. Maj:t ansökt om statsbidrag för sin verksamhet med dels ett tillfälligt understöd för år 1931—första halvåret 1932 samt dels 35,000 kronor till förbundets verksamhet under budgetåret 1932—1933. Enligt förbundets förmenande skulle den senare anslagsposten sedermera utgå årligen, så länge att förbundet hunnit organisera fiskarena över hela landet i en enda gemensam riksorganisation.

Framställningen var en följd av den omorganisation, som Svenska fiskareförbundet genomfört under år 1931. Förbundet, som stiftades redan år 1897, var nämligen från början inställt på främjandet av sådana åtgärder, som ansågos kunna bidra till främjandet av produktionen som sådan. Förbundets sammanställning och arbetsuppgifter blevo härigenom avsevärt begränsade. Efter omorganisationen har anslutningen till föreningen visat ett anmärkningsvärt uppsving. Sålunda äro nu 18 hushållningssällskap och 13 mera betydande fiskareföreningar anslutna till förbundet, av vilka 9 tillkommit under 1931.

Det omorganiserade Svenska fiskareförbundet vill enligt sina år 1931 antagna stadgar dessutom verka för att fiskets utövare genom organisationen skola förhjälpas till att ordna avsättningen av fiskets produkter, så att fiskarena erhålla en skälig ersättning för sitt arbete. Erfarenheten hade nämligen tydligt visat, att bristen på organisation och sammanhållning fiskarena emellan var en av huvudorsakerna till, att fiskarena erhålla så ringa andel i de priser, konsumenterna få betala för fiskprodukterna. Att handelns utövare icke anse sig hava någon skyldighet att taga hänsyn till producenternas önskan att erhålla skäligare andel i de priser, konsumenterna få betala, är förklarligt, men lär ej kunna göras något åt med mindre fiskarena själva beredas möjlighet till medinflytande vid dessa frågors avgörande. Men fiskarena sakna oftast förutsättningar att själva vidmakthålla en organisation, varigenom det gives möjligheter till ernående av ett dylikt medinflytande. Att så är förhållandet är beroende på yrkets egenart. Fiskarena utöva sitt yrke oftast oregelbundet och i mycket stor utsträckning under nätterna. Så snart fångsterna blivit avlämnade, återstår redskapens skötsel och därpå vila för att på nytt rusta till kommande natts arbete. Fiskarens isolering, såväl inbördes som då det gäller kontakten med konsumenterna och det levande livet i övrigt, är därför påtaglig och förklarar, varför fiskarebefolkningen i synnerhet har svårt i sin kamp för existensen.

Även om Svenska fiskareförbundet jämväl efter omorganisationen förblivit och bör förbliva en ideell förening, har omorganisationen haft till ett av sina huvudsakliga syften att sätta förbundet i stånd att verka för ett bättre ordnande just av avsättningsfrågan, dels genom upplysningsverksamhet och dels genom att med till buds stående medel verka för fiskarens i de olika orterna sammanslutande i lämpliga föreningar, som kunde taga hand om avsättningsfrågan, eventuellt även genom lokalföreningarnas sammanslutande till större regionala föreningar. Men förbundet har fullt klart för sig, att en organisation skapas icke utan pengar. Särskilt gäller detta ifråga om fiskarens, som av förut angivna skäl torde vara den grupp yrkesutövare, vilken är svårast att organisera. Det låter visserligen säga sig, att så länge fiskarens själva icke hava klart för sig organisationens betydelse, så sakna statsmakterna anledning att ingripa stödjande och hjälpende. Men om det för statsmakterna står klart, att en betydande medborgargrupp, på grund av sitt yrkes egenart m. m., står handfallen och hjälplös, så visar erfarenheten, att statsmakterna i många andra fall trätt hjälpende emellan.

De 35,000 kronor, som Svenska fiskareförbundet begärt, vore bl. a. avsedda till avlöning åt en sekreterare, vars uppgift skulle bliva, dels att ägna sig åt organisationsarbetet bland fiskarens och dels att genom samlande och spridande av uppgifter om marknads- och prisfrågor, genom råd och upplysningar angående fiskens lämpliga behandling, sortering och försändning m. m. sätta fiskarens i stånd att på ett bättre sätt än för närvarande göra sig gällande i den allmänna marknaden.

En expedition behövs också för denne sekreterare och för förbundets övriga verksamhet. Vidare har förbundet tänkt sig att i enlighet med stadgarnas föreskrifter och i mån av råd och lägenhet årligen sammankalla representanter för fiskarens till ombudsmöten etc.

Dylika möten ha sin stora betydelse, särskilt i de fall då det gäller att handlägga ett gemensamt uppträdande ifråga om ordnande av avsättningen av fiskets produkter. Men allt detta kostar pengar, och fiskarens själva äro i regel fattigt folk, som långa tider av året under största umbäranden och försakelser får draga sig fram så gott de kunna.

Svenska fiskareförbundets framställning har lantbruksstyrelsen tillstyrkt i så måtto, att utöver anslag till förbundets tidskrift ett belopp av 5,000 kronor skulle anvisas som bidrag till kostnader för hållande även under år 1932 av ett allmänt möte för dryftande av fiskarens önskemål. Så vitt nu kan bedömas, vinnes icke med dessa sista pengar vad som avses med desamma. Vad förbundet till en början behöver är först och främst att kunna till gemensamma överläggningar samla representanter för de till detsamma anslutna föreningarna och korporationerna och icke minst medlemmarna i det förvaltningsråd, som enligt bilagda stadgar skall finnas vid styrelsens sida. Detta, som är avsett att bestå av personer från hela riket, av vilka största delen icke äro i den ställning, att de själva kunna bekosta sina resor till sammanträdena, har av brist på medel ännu

ej kunnat samlas. Utan att ledningen för förbundet sålunda kan komma i kontakt med fiskarena ute i landet, kommer den splittring fiskarena emellan och mellan de olika lokala organisationerna, som visat så ödesdigra verkningar, att alltjämt kvarstå. Vad som beslutas å ombudsmöten och förvaltningsråd måste vidare omsättas i praktiskt handlande, men därtill saknas förutsättningar, om icke en arbetsduglig ledning finnes att tillgå, och detta sista förutsätter, att styrelsen får till sitt förfogande en personal, som kan ägna sig åt sin verksamhet för förbundet något så när odelat.

Vid ärendets behandling av Kungl. Maj:t avslogs såväl förbundets framställning i sin helhet, utom i vad angår tidskriften, som ovannämnda av lantbruksstyrelsen tillstyrkta mindre belopp.

Med anledning härav är det, som jag vänder mig till riksdagen i förhoppning, att riksdagen skall finna Svenska fiskareförbundets strävanden vara värda det understöd av allmänna medel, varom förbundet hemställt hos Kungl. Maj:t. Det gäller här en hjälp till självhjälp åt en kår för folknäringen betydelsefulla yrkesutövare i vårt land, som arbeta under synnerligen svåra förhållanden. Landets c:a 20,000 yrkesfiskare och c:a 50,000 binäringsfiskare skola helt säkert förstå att uppskatta en dylik hjälp av statsmakterna.

På grund av vad sålunda anförts hemställes härmed,

att riksdagen måtte bevilja 35,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande, att utgå såsom bidrag till Svenska fiskareförbundets verksamhet.

Stockholm den 22 januari 1932.

Nestor Hammarlund.
